

**Göteborgs
Stad**

2016-02-03

Årsrapport för Göteborg Stads HBTQ-råd 2015

Överlämnad till kommunstyrelsen 2016-03-02

Göteborgs Stadsledningskontor
Avdelningen Mänskliga rättigheter
Handläggare:
Anna-Carin Jansson
Telefon 031-368 06 27
E-post: anna-carin.jansson@stadshuset.goteborg.se

GÖTEBORG STADS HBTQ-RÅD	3
SVERIGES ENDA KOMMUNALA HBTQ-RÅD	4
VERKSAMHETSÅRET 2015	4
Möten.....	4
Föredragningar.....	4
Remisser.....	5
Dialog med hbtq-Göteborg.....	5
PÅ DAGORNINGEN 2015	5
Utvecklingsinitiativ.....	6
ÖVRIGA AKTIVITETER OCH KONFERENSER	6
Bilaga 1 – Reglemente för Göteborgs stads HBTQ-råd.....	7

Göteborgs Stads HBTQ-råd

Göteborg Stads HBTQ-råd är kommunstyrelsens samrådsorgan med hbtq-Göteborg. Med hbtq-Göteborg avses personer i Göteborg som definierar sig som homosexuella, bisexuella, transpersoner och/eller queer. Rådet inrättades 10 okt 2013 och är Sveriges första kommunala hbtq-råd.

Syftet med rådet är att bidra till att säkerställa hbtq-personers mänskliga rättigheter i stadens verksamheter. Utifrån ett normkritiskt perspektiv ska rådet bevaka frågor som påverkar levnadsvillkoren för hbtq-personer i Göteborg bland annat genom att:

- Avge yttranden och vara kommunal remissinstans
- Vara forum för samråd i pågående planeringsprocesser
- Hos berörda huvudmän framföra önskemål och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar
- Samverka med stadens övriga råd och delta i regional hbtq-samverkan
- Arbeta omvärldsbevakande och analyserande

Sammansättning

Rådet ska bestå av 19 ledamöter. Det finns inga ersättare. Samtliga ledamöterna ska utses av kommunstyrelsen. Sex ledamöter ska representera kommunstyrelsens politiska partier, 13 ledamöter ska representera hbtq-Göteborg. Bland hbtq-ledamöterna ska det finnas personer med erfarenhetskunskap av att leva som homosexuell, bisexuell och trans. Tillsammans skall hbtq-ledamöterna omfatta en mångfald utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Hbtq-ledamöterna ska, oavsett hur hon, han eller hen identifierar sig, vara förtrogna med samtliga perspektiv som ryms inom samlingsbegreppet HBTQ. Likaså med intersektionalitet - det vill säga hur olika maktordningar samspelar.

Ledamöter år 2015:

Kommunstyrelsen utsåg 2015-01-21 rådets ledamöter fram till och med 2018-12-31. Som ny ordförande utsågs Mariya Voyvodova.

Politiska representanter:

Mariya Voyvodova	(S) ordförande
Jesper Vestlund	(M) lämnade uppdraget 2015-10-21
Patrik Nordin	(M) ersatte Jesper Vestlund fr om 2015-10-21
Bosse Parbring	(MP)
Maria Berntsson	(KD) lämnade uppdraget 2015-09-23
Kalle Bäck	(KD) ersatte Maria Berntsson fr om 2015-09-23
Richard Brodd	(L)
Bettan Andersson	(V)

Reprenter för hbtq-Göteborg:

Tanya Charif
Kaj Heino
Pia Emanuelsson
Berit Larsson
Ardehir Bibakabadi
Angelica Löwdin
Erika Gustafsson
Lars-Gunnar Möllefors
Hide Baric
Sara Habchi Vogler
Ellie Nordfelt
Finn Hellman
Joakim Berlin

Sveriges enda kommunala HBTQ-råd

Göteborgs Stads HBTQ-råd är Sveriges första och hittills enda kommunala HBTQ-råd. I takt med att rådet blivit alltmer känt har intresset för och förfrågningar till rådet ökat. Kommuner och landsting, såväl som enskilda politiska representanter har kontaktat Stadsledningskontoret för att ta del av rådets organisering och funktion. Media har vid ett flertal tillfällen uppmärksammat rådet samt sökt kontakt med enskilda hbtq-ledamöter för deltagande i intervjuer och reportage. Verksamheter inom Göteborgs Stad har ställt frågor till rådet bland annat vad gäller rådets syn på eventuell hbtq-diplomering/hbtq-certifiering, inkluderande könsstatistik samt deltagande i exempelvis utbildningsdagar och seminarier.

Göteborgs Stad blev utifrån stadens hbtq-arbete inbjudet att delta i ett panelsamtal ”*Putting People before Place*” i Manchester 22 oktober som arrangerades av bland annat staden Manchester, universitet i Manchester och LGBT Foundation som är Storbritanniens motsvarighet till RFSL. Som representanter för Göteborgs Stad deltog Mariya Voyvodova och stadssekreterare Sopia Kulevska.

Utifrån bland annat Göteborgs Stads inrättande av ett HBTQ-råd bjöds staden in till en internationell hbtq-konferens ”*Gender, Diversity and Social Inclusion*” i Ankara i november för att exemplifiera framgångsrikt lokalt hbtq-arbete. På grund av säkerhetsskäl deltog rådets ordförande Mariya Voyvodova i konferensen via länk.

Verksamhetsåret 2016

Möten

Rådet har under året sammanträtt fem gånger. Förutom fyra ordinarie möten har rådet sammanträtt en extra gång med anledning av två remisser, *Nytt förslag på övergripande strategi och en operativ handlingsplan för att omsätta de mänskliga rättigheterna i praktisk handling* och *Förändrings- och budgetanpassningsarbete vid stadsledningskontoret avseende Mänskliga Rättigheter*.

Rådets har en vald arbetsgrupp, motsvarande ett arbetsutskott, som har som uppgift att bland annat bereda ärenden inför rådsmötena. Arbetsgruppen har haft sex möten under året, fem möten där rådsmötena beretts och ett extra förberedelsemöte inför rådets medverkan i West Pride och Mänskliga rättighetsdagarna.

Två särskilda arbetsgrupper utsågs också under året. Dessa arbetsgrupper har haft ett möte vardera för att bereda remisser som skickats till rådet för yttrande.

Ledamöter i HBTQ-rådet deltog i två utbildningsdagar för rådsledamöter som staden anordnade 5 och 7 maj.

Föredragningar:

- Information/dialog om förändringsarbete på SLK – Eva Hessman, SLK
- Social hållbarhet/mänskliga rättigheter – Margareta Forsberg och Åsa Lundquist, Social resursförvaltning
- Presentation/dialog Nytt förslag på övergripande strategisk plan och operativ handlingsplan för att omsätta mänskliga rättigheter i praktisk handling – Klas Forsberg och Inger Rydström, SLK
- Dialog angående hbtq-kompetens hos goda män – Gunnar Johnsson och Frida Nowotny, Överförmyndarförvaltningen
- Dialog med Idrotts- och föreningsförvaltningen – Pia Zetterström och Kristina Hejdenberg Sedström, Idrotts- och föreningsförvaltningen

Remisser

HBQT-rådet har under 2015 mottagit två remisser: *Nytt förslag på övergripande strategi och en operativ handlingsplan för att omsätta de mänskliga rättigheterna i praktisk handling och Förändrings- och budgetanpassningsarbete vid stadsledningskontoret avseende Mänskliga Rättigheter*. Rådet har inkommit med ett yttrande i båda fallen.

Dialog med hbtq-Göteborg

Ledamöterna från hbtq-Göteborg som sitter i rådet representerar inte någon särskild organisation eller förening utan nomineras av stadsdirektören efter samråd mellan stadsledningskontoret och hbtq-Göteborg. Dialogen med hbtq-samhället liksom möjligheten för enskilda hbtq-göteborgare att lyfta förslag står högt på agendan för Göteborgs Stads HBQT-råd. Öppenhet är ett ledord. Förutom att rådsprotokollen publiceras på Göteborgs Stads hemsida är rådsmötena öppna för allmänheten. De första 15 minuterna av varje möte har den som vill möjlighet att lyfta en fråga eller föra en dialog med rådets ledamöter.

Under 2015 har bland annat representanter för Polisregion Västs demokrati- och hatbrottsgrupp, Ungdomsmottagningen i Gamlestaden, Homan, Stolta föräldrar, Ekho, Hbt-seniörerna och SDF Centrum fört en dialog med rådet. Ett 30-tal personer har närvarat som åhörare under året.

På dagordningen 2015:

- *Åtgärdsprogram utifrån hbtq-rapporten Normbrytande liv*. Programmet ska tas fram för hela staden samt i samråd med HBQT-rådet. Rådet har diskuterat olika upplägg och betonat att arbetet bör förankras brett i hbtq-communityt.
- *Social hållbarhet*. Rådet har tagit del av stadens mobilisering kring social hållbarhet. Rådet menar att rapporten Skillnaders i livsvillkor och hälsas avgränsningar vad gäller exempelvis de som är utlandsfödda, har en funktionsnedsättning, är äldre eller hbtq-personer är olyckliga och försvårar målet att nå ett jämlikt Göteborg. Rådet bjöd in Margareta Forsberg och Åsa Lundquist från Social Resursförvaltning till rådets möte 2015-04-20 för en dialog om den fortsatta implementeringen av det sociala hållbarhetsarbetet i staden.
- *Strategisk plan utifrån bl a Normbrytande liv*. Efter diskussioner i rådet har rådet fastslagit att det ska 1) Fortsätta att bevaka aktuella ärenden i staden 2) Under mandatperioden 2014-2018 ska initiera en dialog med stadsdelar, fackförvaltningar och bolag frågor som rör hbtq-personers livsvillkor.
- *Nytt förslag på övergripande strategi och en operativ handlingsplan för att omsätta de mänskliga rättigheterna i praktisk handling* har remissbehandlats av rådet som avstyrker remissen.
- *Förändrings- och budgetanpassningsarbete vid stadsledningskontoret avseende Mänskliga Rättigheter* har remissbehandlats av rådet som avstyrker remissen.
- *Dialog om inkluderande idrotts- och föreningsliv*. Dialog med Idrotts- och föreningsförvaltningen 2015-11-17 bland annat om insatser mot trans- och homofobi, enskilda omklädningsrum samt ett pågående arbete mot diskriminering som förutsättning för beviljade bidrag.
- *Dialog om hbtq-kompetens hos gode män*. Dialog med Överförmyndarförvaltningen om bland annat behovet av hbtq-/normkritisk kompetens bland gode män i staden.
- *Normkritisk kompetens i staden*. Rådet för återkommande ett samtal om behovet av normkritisk kompetens i staden, både vad gäller beredning av ärenden, tilldelning av resurser och bemötande.
- *Strategier och deltagande i West Pride, Kvalitetsmässan och MR-dagarna*. Rådet har under året deltagit i flera utåtriktade evenemang.

Andra frågor som lyfts eller kort rapporteras:

- Implementeringen av stadens plan för det suicidpreventiva arbetet
- Nationell handlingsplan MR
- Regnbågs-drop-in på Ungdomsmottagningen i Gamlestaden
- Skyddat boende för hedersutsatta hbtq-personer
- Polisens demokrati- och hatbrottsgrupp

Utvecklingsinitiativ:

Rådet har utifrån sitt reglemente möjlighet att ”ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar”. Under 2015 tog rådet följande initiativ:

- *Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2014-2018*. I samband med att den reviderade planen skulle tas upp i kommunstyrelsen 2015-05-13 skrev rådet ett yttrande 2015-04-09 där rådet föreslog att Social resursförvaltning årligen får redovisa för kommunstyrelsen på viset sätt arbetet och implementeringen av planen görs inkluderande.
- *Inkluderande könsstatistik/formulär*. För att personer som inte definierar sig i enlighet med könskategorierna ”man” eller ”kvinna” inte ska exkluderas i bland annat stadens bidragsförfarande samt i enkäter, skrev rådet 2015-05-22 ett yttrande till kommunstyrelsen med ett förslag till centrala riktlinjer för inkluderande könsstatistik/formulär. Ett missiv i ärendet utfärdades av Stadsledningskontoret som 2015-09-23 antecknades av kommunstyrelsen.
- *Normkritisk kompetens i staden*. För att frågan om normkritisk kompetens i staden ska komma framåt tog HBTQ-rådet initiativ till ett sonderande möte 2015-11-17 med bland annat externa aktörer som Göteborgs universitet och folkbildningen i Göteborg.

Övriga aktiviteter och konferenser

West Pride: Under 2015 års West Pride, 10-14 juni, deltog Göteborgs Stads HBTQ-råd med tre programpunkter. 12 juni presenterades hbtq-rapporten ”*Normbrytande liv i Göteborg- Lägesrapport om hbtq-personers livsvillkor 2014*” av rådets samordnare. Samma dag arrangerade HBTQ-rådet ”*Samtal om normbrytande liv – ett berättelsemarathon*”. 13 juni bjöd rådet in till en *Open hearing*. Totalt medverkade ca 130 personer på rådets arrangemang. Representanter för rådet medverkade även i stadens tält i Regnbågsparken under festivalen.

Workshops: För att bidra med ett normkritiskt perspektiv bjöds Kaj Heino in till stadens workshops om Göteborg som kunskapsstad vid två tillfällen i september och oktober.

Mässor: Richard Brodd och Angelica Löwdin representerade Göteborgs Stads HBTQ-råd i stadens monter under Kvalitetsmässan 3-5 november.

På Människliga rättighetsdagarna på Svenska Mässan 9-10 november arrangerade HBTQ-rådet miniseminarier: ”*Kan HBTQ-rådet motverka rasistiska strukturer?*”. Berit Larsson och Kaj Heino representerade rådet i stadens monter.

Open hearings: Göteborgs Stads HBTQ-råd har som uppdrag att varje år bjuda in hbtq-Göteborg till öppna möten för att inhämta förslag och synpunkter. En särskilt viktig målgrupp för dessa öppna ”hearings” är enskilda personer inom hbtq-Göteborg som inte är organiserade i föreningar eller nätverk. Rådet arrangerade under 2015 två Open hearings.

Under West Pride 13 juni arrangerade rådet sitt första Open hearing på Stadsbibliotekets Trappscen. Det andra arrangerades 18 november, också det på Stadsbibliotekets Trappscen. Förslag och diskussioner antecknades och skickades sedan ut till de som varit närvarande samt presenterades för kommunstyrelsen samt publicerades på Göteborgs Stads hemsida. Totalt deltog ca 100 besökare.

Reglemente för Göteborg Stads HBTQ-råd

Göteborg Stads HBTQ-råd är kommunstyrelsens samrådsorgan med hbtq-Göteborg. Med hbtq-Göteborg avses personer i Göteborg som definierar sig som homosexuella, bisexuella, transpersoner och/eller queer. Rådets syfte är att bidra till att säkerställa hbtq-personers mänskliga rättigheter, bl a genom att öka integreringen av ett hbtq-perspektiv i stadens verksamheter.

Rådet behandlar inte ärenden som avser enskilda personer.

Arbetsuppgifter

Rådet ska utifrån ett normkritiskt perspektiv:

- bevaka frågor som påverkar livssituationen för hbtq-personer
- vara forum för samråd i pågående planeringsprocesser
- avge yttranden och vara kommunal remissinstans
- hos berörda huvudmän framföra önskemål och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar
- årligen anordna ett öppet möte utifrån hearing-modell eller liknande
- samverka med stadens övriga råd och delta i regional samverkan kring hbtq-frågor
- arbeta omvärldsbevakande och analyserande

Sammansättning

Rådet ska bestå av 19 ledamöter. Inga ersättare ska utses. Samtliga ledamöterna utses av kommunstyrelsen.

Rådets sammansättning är följande:

- 6 ledamöter som representerar de politiska partierna i kommunstyrelsen
- 13 ledamöter som representerar hbtq-Göteborg.

Ledamöter väljs för en period av fyra år, räknat från den 1 januari året efter det då allmänna val av kommunfullmäktige ägt rum.

Förslag på ledamöter som representerar de politiska partierna i kommunstyrelsen, tas fram av partierna. Förslag på ledamöter som representerar hbtq-Göteborg ska, utifrån nedan angivna kriterier, tas fram av stadsledningskontoret i samråd med hbtq-Göteborg och nomineras av stadsdirektören.

Hbtq-Göteborg består av en mångfald av aktörer – vilket bör återspeglas i rådet genom att sammansättningen av hbtq-ledamöter representerar såväl en variation av perspektiv, erfarenheter som organisationstillhörigheter/nätverk och andra kontaktytor.

Bland ledamöterna ska det finnas personer med erfarenhetskunskap av att leva som homosexuell, bisexuell och trans. Hbtq-ledamöterna ska tillsammans, i möjligaste mån, omfatta en mångfald utifrån:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Könsidentitet eller uttryck
- Funktionalitet
- Ålder

Ledamöterna ska, oavsett hur hon, han eller hen identifierar sig, vara förtrogna med samtliga perspektiv som ryms inom samlingsbegreppet HBTQ. Likaså med intersektionalitet - det vill säga hur olika maktordningar samspelar.

Arbetsformer

- Kommunstyrelsen utser ordförande i rådet medan rådet inom sig utser förste och andre vice ordförande.
- Rådet ska sammanträda fyra gånger per år.
- Kallelse till sammanträde skickas ut minst en vecka före sammanträdesdagen och tillställs samtliga ledamöter.
- Rådet ansvarar för att en gång per år anordna ett öppet möte utifrån hearing-modell eller annan liknande form. En särskilt viktig målgrupp för denna öppna "hearing" är enskilda personer inom hbtq-Göteborg som inte är organiserade i föreningar eller nätverk. Förslag inkomna från denna hearing ska kunna utgöra en grund för beslutsunderlag i staden.
- Rådet utser inom sig en arbetsgrupp som har till uppgift att bereda ärenden inför rådets sammanträden samt aktivt delta i förberedelsearbetet med det årliga öppna mötet utifrån hearing-modell.
- Det står rådet fritt att vid behov adjungera sakkunniga.
- Rådets ordförande får kalla förvaltningschef/bolagschef för berörd förvaltning eller bolag, eller den tjänsteperson denne utser, att delta i rådets överläggning.
- För deltagande i sammanträde eller förrättning i rådets angelägenheter uppbär rådets ledamöter arvode enligt de grunder som gäller för ersättningar till kommunala förtroendepersoner i Göteborgs kommun. Kostnaden för arvodena mm betalas av kommunstyrelsen.
- Stadsledningskontoret står för rådets sekreterarservice och har som uppgift att administrativt/konsultativt stödja rådet.
- Stadens personalstrategiska funktion ska finnas representerad av tjänsteperson vid rådsmötena, liksom en tjänsteperson från stadens strategiska antidiskrimineringsarbete.
- Protokoll från rådets sammanträden ska sändas till stadsdelarna samt berörda förvaltningar och bolag. Det ska även göras tillgängligt för allmänheten på stadens hemsida.
- Ändringar i dessa regler fastställs av kommunstyrelsen.

Ikraftträdande

Detta reglemente gäller från och med 1 september 2013.